

***DRUHÝ
KOMUNITNÝ PLÁN
SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
MESTA NOVÁ DUBNICA***

OBSAH

1.	Úvod	3
2.	Podstata komunitného plánovania	4
2.1	Hlavné princípy komunitného plánovania	7
2.2	Úloha mesta v procese tvorby a naplňovania plánu sociálnych služieb	7
2.3	Dokumenty na tvorbu komunitného plánu	8
2.4	Organizačná štruktúra procesu komunitného plánovania	9
3.	Analýza poskytovaných sociálnych služieb mesta	10
3.1	Zariadenie pre seniorov Nová Dubnica	10
3.2.	Opatrovateľská služba	10
3.3	Odlahčovacia služba	12
3.4	Sociálna služba v jedálni	12
3.5	Nocľaháreň	12
3.6	Chránené dielne	14
3.7	Rozvoj sociálneho bývania	14
3.8	Zdravotná starostlivosť	15
3.9	Organizácie na území mesta v sociálnej oblasti	16
4.	Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnej služby	19
4.1	Rozšírenie zariadenia pre seniorov	19
4.2	Popis a analýza potrieb seniorov	20
4.2.1	Princípy, priority a ciele rozvoja sociálnych služieb pre seniorov	20
4.3	Rodina, deti a mládež v ohrození	21
4.4	Občania v núdzi a neprispôsobiví	22
5.	Analýza demografických údajov a sociálnej situácie	23
5.1	Lokalizácia	23
5.2	História a súčasnosť	23
5.3	Demografický vývoj	25
6.	Určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb	28
7.	Časový plán realizácie komunitného plánu	30
8.	Spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu	31
9.	Podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie komunitného plánu	32
10.	Záver	33

1. Úvod

Sociálne služby pomáhajú ľuďom udržať si alebo znovu získať miesto v prirodzenom spoločenstve. Úlohy, ktoré mestu v súvislosti s poskytovaním sociálnych služieb vyplývajú, sú vymedzené zákonom.

Nepriaznivý demografický vývoj vo vzťahu k rastúcemu podielu skôr narodených občanov, ako aj dopady spoločenských zmien na rodiny a zamestnanosť prinášajú nárast požiadaviek na riešenie rôznych sociálnych problémov. Zároveň kladú stále väčšie požiadavky na sociálne služby. Mesto Nová Dubnica poskytuje pre svojich občanov pomoc v sociálnej oblasti, a to najmä tam, kde nie je v silách rodín postarať sa o svojich najbližších.

Našou prioritou tiež je, aby mladí ľudia neodchádzali za prácou do iných miest, ale ostali pracovať v blízkosti mesta. Podporujeme mladé rodiny možnosťou výstavby rodinných domov a ubytovania sa v nájomných bytoch, postavených z verejných prostriedkov.

Hlavnou úlohou samosprávy je pomáhať občanovi. Druhý komunitný plán bude pokračovať v nastolenom trende v rámci sociálnej politiky mesta až do roku 2019, s cieľom skvalitnenia a rozvoja života občanov mesta Nová Dubnica.

2. Podstata komunitného plánovania

Termín *komunita* sa používa v rôznych významoch. Ide o skupinu ľudí, ktorých poskupuje geografický, politický, sociálny, alebo ekonomický spoločný aspekt. V komunitnom plánovaní pojem komunita predstavuje skupinu obyvateľov, ktorá je vymedzená geograficky a sociálne a v ktorej ľudia spolupracujú, aby naplnili svoj život, podieľajú sa na spoločnej kultúre a podobne. V prípade geografickej komunity majú jej členovia konkrétne vzťahy k miestu svojho bydliska a jeho okoliu a môžu byť v podobnej sociálnej, ekonomickej a spoločenskej situácii ako iní obyvatelia tej istej časti. Sociálna komunita zase predstavuje skupinu osôb, ktoré majú spoločné sociálne znaky, prevažne sociálneho znevýhodnenia. Jedná sa teda o skupiny ľudí, ktoré môžu byť organizované, ale aj neorganizované, majú spoločné problémy, hodnoty a záujmy a sú schopní dohodnúť sa na spoločnom riešení.

Komunitné plánovanie je jedna zo základných metód riadenia rozvojových procesov. Jej obsahom je absorbovať názory celej komunity, teda mesta, ktoré umožnia spracovať podkladové materiály pre rôzne oblasti verejného života. Ide o proces, ktorý pomáha v spolupráci s komunitou na plánovaní a poskytovaní lepších a kvalitnejších služieb, ktoré budú znamenať skutočný prínos a zmenu v životoch ľudí.

Hlavným nástrojom *komunitného plánovania* je Komunitný plán sociálnych služieb, ktorý stanovuje krátkodobé ciele a priority a smeruje k dosiahnutiu dlhodobej vízie rozvoja sociálnych služieb v regióne. Jeho náplňou je identifikovať sociálne problémy mesta a zvoliť stratégiu ich riešenia so zreteľom na klienta, poskytovateľov služieb, technickej vybavenosti a pod. Výsledkom je strategický dokument, ktorý reflektuje potreby a kapacitu komunity, snaží sa aktívne zapájať čo najväčší počet obyvateľov do jeho tvorby, čo prispieva k pocitu väčšej demokracie na lokálnej úrovni a teda naplňa cieľ rozširovania a skvalitňovania poskytovania sociálnych služieb v meste.

Pri komunitnom plánovaní je potrebné zväžiť potreby občanov, potreby a možnosti poskytovateľov služieb a možnosti tých, ktorí poskytujú zdroje na naplňovanie potrieb komunity. V záujme naplnenia spoločnej predstavy o budúcnosti sociálnych služieb v danej komunite sa stretávajú a spoločne plánujú jednotliví aktéri – objednávateľia služieb, poskytovatelia služieb a príjemcovia služieb (klienti). Všetky tri strany majú v procese plánovania rovnaké práva a povinnosti, najmä v oblasti rozhodovania a finálnej podoby komunitného plánu. Komunitné plánovanie je otvorený aktívny proces zisťovania potrieb, zdrojov a hľadania najlepšieho riešenia v oblasti sociálnych služieb v Novej Dubnici.

Komunitné plánovanie predstavuje proces, ktorý má za cieľ zmapovať miestne potreby sociálnych služieb. Ide o metódu plánovania za priamej účasti verejnosti, kedy sa za komunitu považujú tí, ktorých sa daná oblasť dotýka, resp. tí, ktorí budú služby v danej oblasti využívať. Pre potreby komunitného plánovania je komunitou obec alebo mikroregión a komunitným plánovaním hľadáme spôsob pomoci určitým sociálnym skupinám obyvateľov obce, ktoré takúto pomoc potrebujú. Komunitné plánovanie je vnímané vo veľmi úzkom vzťahu s komunitnou sociálnou prácou a taktiež s komunitným rozvojom. Komunitná práca a komunitné plánovanie je zamerané na starostlivosť a jej cieľom je uspokojovanie potrieb obyvateľov.

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je jednou zo základných metód riadenia rozvojových procesov, pomocou ktorej je možné plánovať sociálne služby v meste tak, aby zodpovedali požiadavkám a potrebám našich občanov. Úlohou procesu je posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov mesta a predchádzať sociálnemu vylúčeniu, či izolácii ohrozených jednotlivcov alebo niektorých sociálnych skupín. Aby sa stanovené ciele mohli stať realitou, je potrebné vytvoriť primerané nástroje. Predovšetkým je potrebné vypracovať kvalitnú analýzu potrieb, ktoré treba uspokojiť u jednotlivých sociálnych resp. znevýhodnených skupín. Táto analýza potrieb bude východiskom pre plánovanie sociálnych služieb na úrovni nášho mesta. Komunitné plánovanie je otvorený proces a ten nekončí vypracovaním komunitného plánu, ale neustále zisťuje potreby a hľadá najlepšie riešenia v tejto oblasti.

Zákon č. 448/ 2008 Z. z. o sociálnych službách ukladá povinnosť obciam a mestám plánovať sociálne služby na základe komunitného plánovania. Podľa § 83 ods. 2: „*Obec vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.*”

Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb obsahujú podľa zákona 448/ 2008 Z. z. o sociálnych službách, podľa § 83 ods. 5 najmä:

- a) analýzu poskytovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a poskytovateľov sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo územnom obvode vyššieho územného celku,
- b) analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce alebo územnom obvode vyššieho územného celku na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín v územnom obvode obce alebo územnom obvode vyššieho územného celku,
- c) analýzu demografických údajov a sociálnej situácie v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,
- d) určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín, vrátane kvantifikácie potrebnej kapacity týchto služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, potrebného počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení v územnom obvode obce alebo územnom obvode vyššieho územného celku,
- e) časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb s určením kapacity jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení, v jednotlivých rokoch v členení na existujúcu kapacitu a kvantifikovanú potrebu navýšenia kapacity tak, aby boli vytvorené podmienky na zabezpečenie dostupnosti sociálnej služby pre obyvateľov obce a vyššieho územného celku, ktorí sú odkázaní na sociálnu službu, vrátane určenia finančných podmienok, personálnych podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok, ktoré vytvára obec, vyšší územný celok a zapojené subjekty na tvorbu a realizáciu komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.

- f) spôsob každoročného vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb,
- g) podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.

Účastníci komunitného plánu sociálnych služieb

V záujme spoločnej predstavy o budúcnosti sociálnych služieb v danej komunite sa stretávajú a spoločne plánujú jednotliví aktéri:

- objednávateľia služieb
- poskytovatelia služieb
- príjemcovia služieb (klienti).

Všetky tri strany majú v procese plánovania rovnaké práva a povinnosti, najmä v oblasti rozhodovania a finálnej podoby komunitného plánu.

Užívatelia sociálnych služieb

Užívateľom sociálnych služieb je každý, ktorý služby prijíma, prijímal ich v minulosti, alebo mu budú poskytnuté v budúcnosti. Je to teda každý občan, ktorý k naplneniu svojich potrieb a predstáv potrebuje pomoc sociálnych služieb. Užívateľom sa môže stať v priebehu svojho života každý občan.

Cieľové skupiny

Každý užívateľ sociálnej služby patrí v rámci komunitného plánu sociálnych služieb do niektorej z 5 cieľových skupín, ktoré sa identifikovali nasledovne:

- Rodina s deťmi a mládež
- Seniori
- Osoby so zdravotným postihnutím
- Osoby v obtiažnych životných situáciách
- Osoby aktívne v komunitách

Poskytovateľ sociálnych služieb

Poskytovateľom sociálnej služby je obec, právnická osoba zriadená obcou alebo založená obcou, právnická osoba zriadená vyšším územným celkom alebo založená vyšším územným celkom (ďalej len „verejný poskytovateľ sociálnej služby“) a iná osoba (ďalej len „neverejný poskytovateľ sociálnej služby“), ktorá spĺňa podmienky pre poskytovanie sociálnej služby určené zákonom o sociálnych službách.

Objednávateľ sociálnych služieb

Objednávateľom je ten, ktorý za službu platí, zriaďuje, objednáva, organizuje a zabezpečuje na ňu výberové konanie, predovšetkým štátna správa, samospráva, voľbami poverení zástupcovia, ale aj mimovládne organizácie alebo agentúry. Všetky tri strany majú v procese plánovania rovnaké práva a povinnosti, najmä v oblasti rozhodovania a finálnej podoby komunitného plánu.

2.1 Hlavné princípy komunitného plánovania

Partnerstvo medzi všetkými účastníkmi komunitného plánovania - potreby a ciele všetkých účastníkov majú rovnakú váhu. Názorom všetkých strán musí byť venovaný rovnaký priestor.

Zapájanie miestneho spoločenstva - rôzne formy oslovenia a zapojenia verejnosti tak, aby ponuka na spoluprácu bola zrozumiteľná (napr. podľa špecifik komunity, spôsobu života, záujmov, etnickej príslušnosti a pod.) Nikto nemá byť diskriminovaný a vylučovaný. Hľadanie nových ľudských a finančných zdrojov - významnú úlohu v tejto oblasti zohráva spolupráca s podnikateľskými subjektmi, ktoré sa angažujú v sociálnej oblasti, pomoc dobrovoľníkov v sociálnej oblasti, svojpomocné skupiny, pomoc rodiny, susedská výpomoc a pod.

Priebeh spracovávanía komunitného plánu (KP) - je rovnako dôležitý ako výsledný dokument - proces KP je založený na vyhľadávaní, zapájaní a diskusií rôznych ľudí, čo zabezpečuje, že navrhovaný systém sociálnych služieb je jedinečný, neopakovateľný a plne zodpovedá miestnym potrebám, podmienkam a zdrojom.

Zohľadnenie už vytvorenej a osvedčenej spolupráce - dobre fungujúca spolupráca medzi všetkými účastníkmi KP prináša kvalitnejšiu ponuku sociálnych služieb.

2.2 Úloha mesta v procese tvorby a naplňovania plánu sociálnych služieb

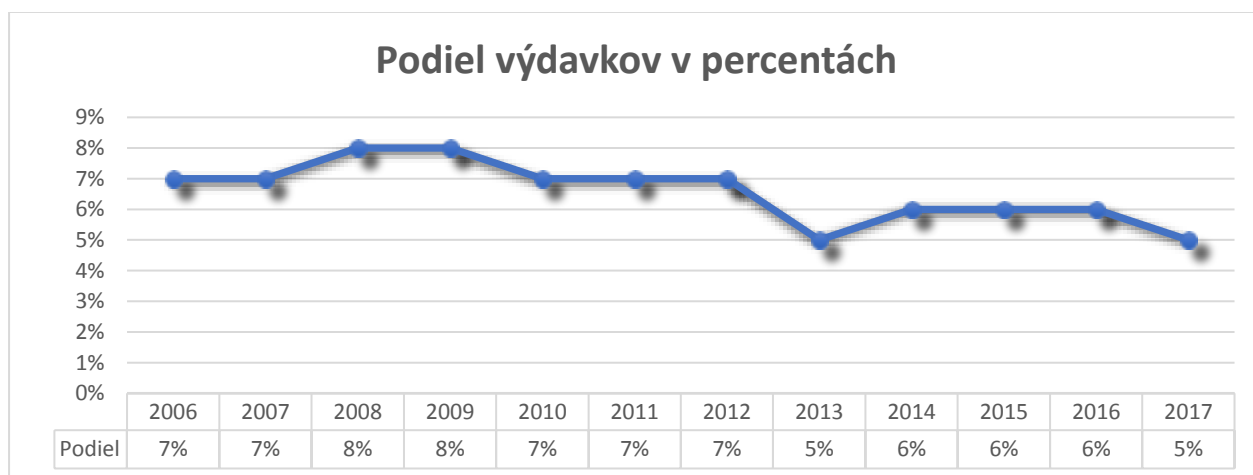
Podľa zákona o sociálnych službách, poskytovanie sociálnych služieb sa považuje za služby vo verejnom záujme. Za verejný záujem sa považuje najmä poskytovanie sociálnej služby neverejným poskytovateľom sociálnej služby prijímateľovi sociálnej služby, ktorý je na sociálnu službu odkázaný alebo poskytovanie sociálnej služby neverejným poskytovateľom sociálnej služby, ktorá v príslušnej obci/meste alebo v príslušnom vyššom územnom celku chýba alebo je nedostatková. Verejný záujem pre poskytovanie sociálnych služieb sa považuje tiež vtedy, ak je v súlade s komunitným plánom obce/mesta alebo s koncepciou rozvoja sociálnych služieb v samosprávnom kraji.

Zákon o sociálnych službách ukladá obciam vytvárať podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb, vytvárať podmienky na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu za účelom predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov. Úlohou obce/mesta je vypracovať komunitný plán sociálnych služieb v spolupráci s inými poskytovateľmi sociálnych služieb ako aj prijímateľmi sociálnych služieb na území mesta. Mesto vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby občanov v oblasti sociálnych služieb poskytovaných na území mesta. Mesto určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie. Mesto zverejňuje komunitný plán sociálnych služieb vhodným a obvyklým spôsobom.

Komunitný plán sociálnych služieb (KPSS) je reálnym výstupom komunitného plánovania sociálnych služieb a výsledkom dohody medzi zadávateľmi, poskytovateľmi a užívateľmi sociálnych služieb. Poukazuje na potreby v danej komunite (meste), pričom poskytuje aj alternatívy finančného, personálneho, prevádzkového a organizačného zabezpečenia v oblasti poskytovania sociálnych služieb v danej komunite (meste).

Výdavky určené na financovanie sociálnej oblasti z bežných výdavkov z rozpočtu mesta

■ Bežné výdavky mesta   ■ Sociálna oblasť

2.3 Dokumenty na tvorbu komunitného plánu

V zmysle § 82 a 83 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov obec vypracováva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe Národných priorít rozvoja sociálnych služieb, ktoré boli Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR schválené na roky 2015 -2020.

Zámerom samosprávy je vytvoriť podmienky pre fungovanie systému sociálnych služieb, ktorý bude poskytovať kvalitné a dostupné služby pre občanov.

Príprava a tvorba komunitného plánu ako aj samotný komunitný rozvoj mesta, je zdĺhavý a náročný proces. Keďže legislatíva ukladá mestám vytvárať podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti sociálnych služieb za účelom predchádzania vzniku alebo zhoršeniu nepriaznivých sociálnych situácií, ako aj riešiť miestne sociálne problémy, pristúpilo mesto Nová Dubnica k vypracovaniu Komunitného plánu sociálnych služieb Mesta Nová Dubnica na roky 2010-2014, ktorý bol schválený dňa 26. 04. 2010 uznesením č. 16.

Mesto Nová Dubnica v roku 2015 pristúpilo k vypracovaniu druhého komunitného plánu, ktorý nadväzuje na Program rozvoja mesta Nová Dubnica a má za úlohu zmapovať súčasné miestne špecifiká a potreby občanov v oblasti sociálnych služieb a taktiež stanoviť krátkodobé ciele mesta. Plán určuje priority rozvoja tak, aby celkový výsledok dosiahol dlhodobé vízie rozvoja sociálnych služieb mesta, ktoré postupne napomôžu rôznym oblastiam verejného života. Druhý komunitný plán sociálnych služieb mesta Nová Dubnica bol schválený dňa 16. 12. 2015 uznesením č. 146.

K 01. 01. 2018 bol novelizovaný zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, kde sa menil aj § 83 ods. 5. Na základe uvedeného dávame komunitný plán do súladu s uvedeným zákonom.

2.4 Organizačná štruktúra procesu komunitného plánu

- a) Mestské zastupiteľstvo mesta Nová Dubnica
- b) Členovia riadiacej skupiny:
  - Sociálno-zdravotno-bytová komisia Mestského zastupiteľstva Nová Dubnica
  - Oddelenie sociálnych vecí a školstva Mestského úradu Nová Dubnica
- c) Členovia pracovnej skupiny:
  - záujmové a spoločenské organizácie mesta v sociálnej oblasti
- d) Občania mesta Nová Dubnica.

3. Analýza poskytovaných sociálnych služieb mesta

3.1 Zariadenie pre seniorov, Trenčianska 727/45, Nová Dubnica

Zriaďovateľom Zariadenia pre seniorov Nová Dubnica je Mesto Nová Dubnica.

Zariadenie pre seniorov je právnická osoba so samostatnou právnou subjektivitou, je to mestská rozpočtová organizácia so sídlom v Novej Dubnici na ulici Trenčianska 727/45 a hospodári podľa samostatného rozpočtu schváleného Mestským zastupiteľstvom v Novej Dubnici.

Zariadenie pre seniorov vykonáva odborné, administratívne a organizačné práce zamerané na plnenie úloh v oblasti poskytovania sociálnych služieb obyvateľom mesta Nová Dubnica a obyvateľom z iných miest v súlade s predmetom činnosti vymedzenom zriaďovacou listinou. Kapacita miest pre celoročné ubytovanie v zariadení pre seniorov je 54 miest .

Zariadenie pre seniorov v súlade s platnou právnou úpravou o sociálnych službách vykonáva najmä tieto činnosti:

1. V zariadení pre seniorov sa poskytuje sociálna služba:

- a) fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách alebo
- b) fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov.

2. V zariadení pre seniorov sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ošetrovateľská starostlivosť, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie, utvárajú sa podmienky na úschovu cenných vecí a zabezpečuje sa záujmová činnosť.

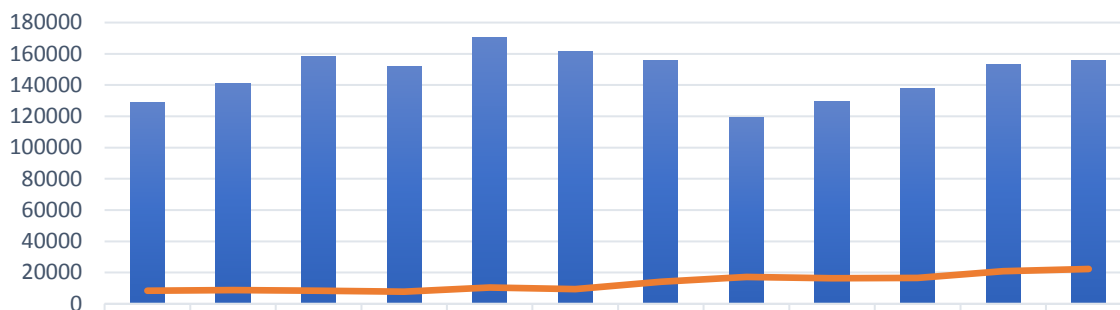
3.2 Opatrovateľská služba

Mesto poskytuje pre svojich občanov opatrovateľskú službu, ktorá sa poskytuje v byte občana. Opatrovateľská služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách a je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 zákona o sociálnych službách.

Opatrovateľská služba je poskytovaná v pracovných dňoch. Najčastejšie využívané služby sú bežné úkony osobnej hygieny, pomoc pri obliekaní a vyzliekaní, pomoc pri použití WC, kúpanie, umytie vlasov, donáška obeda, pomoc pri podávaní jedla, príprava a varenie raňajok a obeda, nákup potravín, dohľad osoby, sprievod na lekárske vyšetrenie.

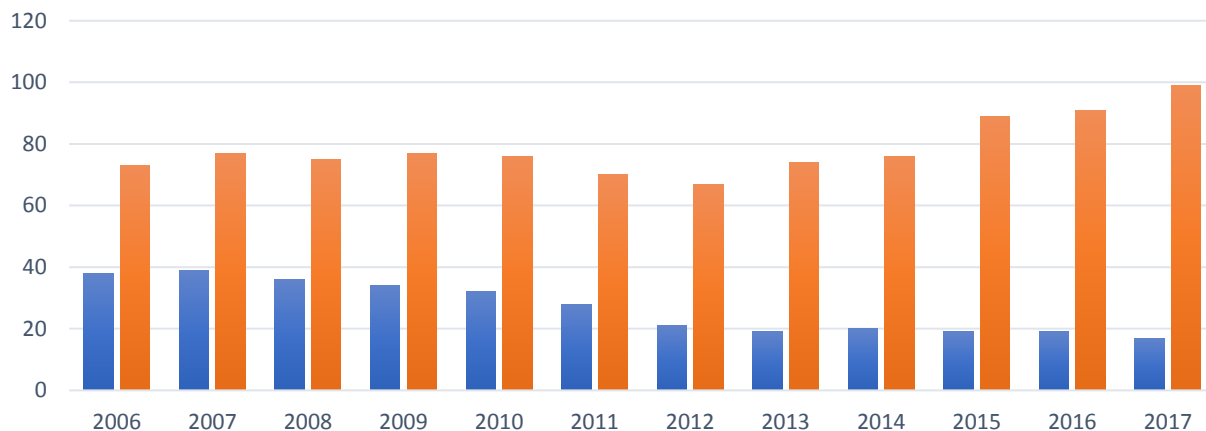
Od roku 2008 sa z výdavkov za opatrovateľskú službu hradia aj služby posudkového lekára (lekársky posudok na účely posúdenia na sociálnu službu) a výdavky obvodného lekára (zdravotný posudok).

Porovnanie príjmov a výdavkov za opatrovateľskú službu

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
■ Výdavky	128693	141273	158102	151594	170470	161206	155912	119143	129739	138103	152888	156000
— Príjmy	8332	8763	8464	7783	10500	9500	14067	17208	16471	16600	20944	22302

Porovnanie počtu priemerne opatrovaných k priemernému počtu opatrovateliek

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
■ Počet opatrovateliek	38	39	36	34	32	28	21	19	20	19	19	17
■ Počet opatrovaných	73	77	75	77	76	70	67	74	76	89	91	99

Porovnanie žiadostí podľa druhu sociálnej služby za daný rok

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Opatrovateľská služba	63	33	32	32	47	44	51	63	61
Zariadenie pre seniorov	28	83	31	42	64	60	48	56	76
Spolu	91	116	63	74	111	104	99	119	137

3.3 Odľahčovacia služba

Odľahčovacia služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a cieľom odľahčovacej služby je umožniť fyzickej osobe, ktorá opatruje, nevyhnutný odpočinok za účelom udržania jej fyzického a duševného zdravia. Jedná sa o osoby, ktoré poberajú príspevok za opatrovanie z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín.

3.4 Sociálna služba v jedálni

V jedálni sa poskytuje stravovanie fyzickej osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo dovŕšila dôchodkový vek.

V jedálni sa môže poskytovať stravovanie aj prostredníctvom donášky stravy do domácnosti.

Mesto poskytuje stravovanie pre seniorov mesta v dvoch zariadeniach:

- Repo-Gastro, Trenčianska 19, Nová Dubnica
- Zariadenie pre seniorov Nová Dubnica, Trenčianska 727/45, Nová Dubnica

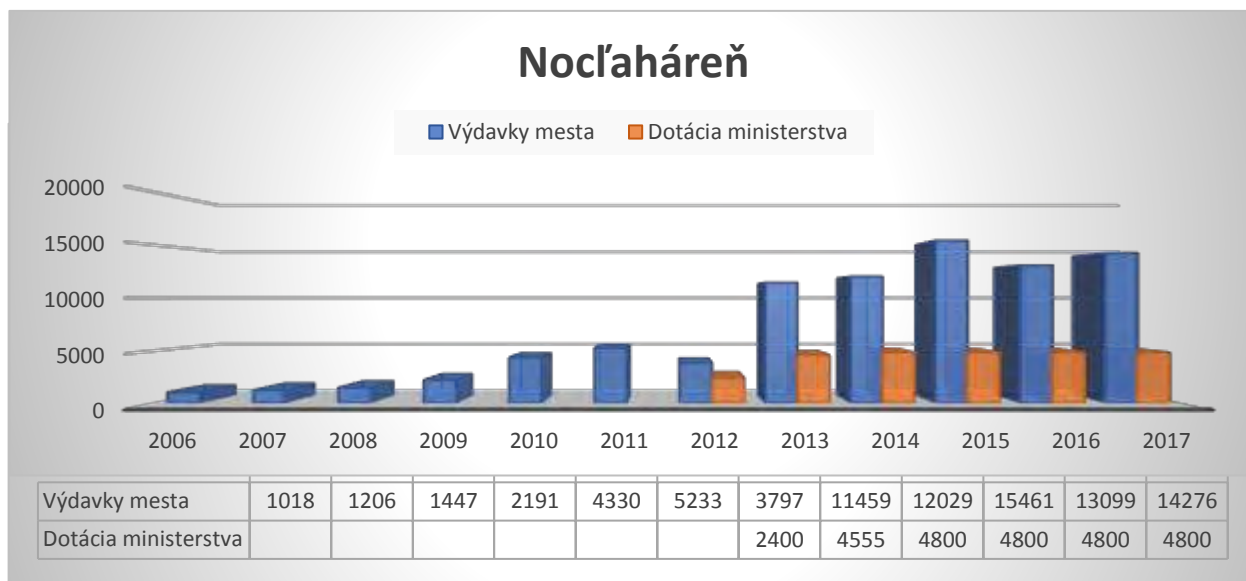
3.5 Nocľaháreň

V nocľahárni sa fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii a ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať poskytuje ubytovanie poskytnutím prístrešia na účel prenocovania, sociálne poradenstvo, nevyhnutné ošatenie a obuv a utvárajú sa podmienky na prípravu stravy a vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny.

Využíva ju skupina občanov v hmotnej núdzi, ktorú tvoria najmä dlhodobo nezamestnaní ľudia s obmedzenými finančnými príjmami a ľudia, ktorí vzhľadom k finančnej situácii prišli o bývanie alebo prestali platiť nájomné a stali sa neplatičmi.

V Novej Dubnici bolo podľa ubytovania v nocľahárni k 31. 12. 2017 cca 9 ľudí bez domova, ich reálny počet však závisí od ich migrácie a ročného obdobia. Medzi prvky životného štýlu ľudí bez domova patrí alkohol a drogy. Nocľaháreň sa zriaďuje na dobu neurčitú. Reálny čas poskytovania sociálnej služby bude ročne v mesiacoch – január, február, marec november a december.

Od roku 2012 Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR prispieva mestu finančnou dotáciou na nocľaháreň pre ľudí bez domova.

Ďalej mesto Nová Dubnica poskytuje a realizuje:

- Jednorazovú dávku v hmotnej núdzi v zmysle zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- sociálne poradenstvo
- je osobitným príjemcom prídavkov na deti a dávok a príspevkov v hmotnej núdzi
- je opatrovníkom nesvojprávnych obyvateľov mesta
- vyplácanie príspevkov na stravu, štipendiá a školské pomôcky - dotácie pre deti v predškolských a školských zariadeniach, ktorých rodičia sú v hmotnej núdzi
- šetrenie v rodinách na podnet súdu alebo ÚPSVaR
- zbavenie svojprávnosti – na konkrétny podnet sa mesto obracia na súd s návrhom na zbavenie svojprávnosti
- kontroly v reštauračných zariadeniach ohľadom maloletých a mladistvých detí
- rieši sťažnosti a pripomienky občanov a pod.

3.6 Chránené dielne

Mesto Nová Dubnica má zriadené 3 chránené dielne. V chránenej dielni pracujú občania so zdravotným postihnutím, ktorých pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je viac ako 40%.

A) Chránená dielňa Mestskej polície Nová Dubnica

Zmluva na zriadenie chránenej dielne bola medzi ÚPSVaR Trenčín a Mestom Nová Dubnica podpísaná 29. 6. 2006. Zamestnaní sú 4 operátori kamerového systému. Pracovná doba je 4 hodiny denne vo večerných hodinách v čase od 18,00 do 06,00 hod.

Ich pracovnou náplňou je obsluha kamerového systému pri sledovaní časti mesta, ktoré sú pokryté kamerovým systémom. Momentálne sa v meste nachádza 15 monitorovacích kamier.

B) Chránená dielňa na zbernom dvore

Zmluva na zriadenie chránenej dielne bola medzi ÚPSVaR Trenčín a Mestom Nová Dubnica podpísaná 15. 7. 2008. V súčasnosti pracujú na zbernom dvore 16 zamestnanci, z toho 14 so zníženou pracovnou schopnosťou a 2 správcovia zberného dvora.

Ich pracovnou náplňou je pomocný pracovník zberného dvora, triedenie plastov, papiera, pomocné práce na zbernom dvore, udržiavanie čistoty.

C) Chránená dielňa na mestských WC.

Zmluva na zriadenie chránenej dielne bola medzi ÚPSVaR Trenčín a Mestom Nová Dubnica podpísaná 05. 01. 2012. V súčasnosti pracujú na mestskom WC 2 zamestnanci so zníženou pracovnou schopnosťou.

Ich pracovnou náplňou je upratovanie verejného sociálneho zariadenia.

3.7 Rozvoj sociálneho bývania – štátna politika bývania

Rozvoj nájomného bývania bol na Slovensku utlmený od 90-tych rokov 20. storočia. V období 1991-2001 sa výrazne zmenila vlastnícka štruktúra bytového fondu, nakoľko v tom čase prebiehal privatizácia bytov do osobného vlastníctva a výstavba nových nájomných bytov sa postupne utlmila.

Vzrastom vlastníckeho sektora bývania na úkor nájomného sa na Slovensku značne obmedzila dostupnosť bývania. Tento problém sa samosprávy miest a obcí snažia čiastočne riešiť prostredníctvom výstavby sociálnych nájomných bytov. Tento typ bývania je podporovaný štátom prostredníctvom nepriamych dotácií a zvýhodneného úveru zo ŠFRB. Termín sociálne bývanie je potrebné chápať ako bývanie nájomníkov, ktorí sa dobrovoľne rozhodli pre tento typ bývania alebo nájomníkov, ktorí nemajú možnosť kúpiť si byt. Sociálne bývanie sa zameriava aj na mladé rodiny s malými deťmi, občanov v dôchodkovom veku a zdravotne postihnutých občanov. Dopyt po sociálnych nájomných bytoch presahuje ponuku, preto je ich pridelovanie obmedzené dvomi kritériami - príjem domácnosti je maximálne trojnásobok, resp. štvornásobok životného minima (v zmysle Zákona č. 443/2010 o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní) a doba nájmu je

maximálne 3 roky s právom na opakované uzatvorenie nájomnej zmluvy pri dodržaní stanovených podmienok.

Mesto Nová Dubnica v súčasnosti vlastní 94 bytov nájomného charakteru, z toho 5 bytov v 42 bytovej jednotke, 84 bytov v nových nájomných bytovkách a 5 nájomných bytov v meste.

Nové možnosti bývania pre niekoľko stoviek ľudí poskytuje aj obytná zóna s názvom Dlhé diely, v ktorej vyrástlo 96 rodinných domov a štyri obytné domy. Už v roku 2014 bola daná do užívania obyvateľom mesta nová nájomná bytovka s počtom 18 nájomných bytov a v roku 2015 ďalšia bytovka s počtom 18 nájomných bytov, ktorých správu vykonáva bytový podnik. V roku 2017 sa dostavali ďalšie dve bytovky v centre mesta s počtom 48 nájomných bytov.

Odovzdané nájomné bytovky pre občanov mesta Nová Dubnica

Počty odovzdaných nájomných bytov v jednotlivých rokoch :

- a) Od 01. 11. 2014 je mesto vlastníkom nájomných bytov na adrese Dubová 927 v nasledovných počtoch:
  - 8 jednoizbových nájomných bytov
  - 6 dvojizbových nájomných bytov
  - 4 trojizbové nájomné byty.
- b) Od 01. 09. 2015 je mesto vlastníkom nájomných bytov na adrese Dubová 930 v nasledovných počtoch:
  - 8 jednoizbových nájomných bytov
  - 6 dvojizbových nájomných bytov
  - 4 trojizbové nájomné byty.
- c) Od 01. 04. 2017 je mesto vlastníkom nájomných bytov na adrese Petra Jilemnického 990 v nasledovných počtoch:
  - 9 jednoizbových nájomných bytov
  - 9 dvojizbových nájomných bytov
  - 6 trojizbových nájomných bytov.
- d) Od 01. 10. 2017 je mesto vlastníkom nájomných bytov na adrese Petra Jilemnického 991 v nasledovných počtoch:
  - 9 jednoizbových nájomných bytov
  - 9 dvojizbových nájomných bytov
  - 6 trojizbových nájomných bytov.

3.8 Zdravotná starostlivosť

Zdravotnú starostlivosť v meste reprezentuje mestské zdravotné stredisko, ktoré je umiestnené v strede mesta a je po vonkajšej rekonštrukcii. V jeho budove poskytujú zdravotné služby ambulancie neštatných praktických lekárov:

- 4 obvodné ambulancie

- 2 detské ambulancie
- 1 kožná ambulancia
- 1 zubná ambulancia
- 1 gynekologická ambulancia
- rehabilitačná ambulancia
- očná ambulancia.

V meste sa nachádzajú aj dve súkromné stomatologické ambulancie.

V prípade špecifických zdravotných problémov využívajú obyvatelia Novej Dubnice polikliniku v Dubnici nad Váhom, príp. Nemocnicu, n. o. v Ilave a Fakultnú nemocnicu v Trenčíne. V meste majú prevádzku štyri lekárne.

V oblasti zdravotníctva pôsobí na území mesta aj ďalší dôležitý subjekt:

ADOS – Agentúra domácej ošetrovateľskej služby – patrí pod Polikliniku v Dubnici nad Váhom. Poskytuje zdravotnú starostlivosť na odbornej úrovni v domácom prostredí imobilným pacientom, pacientom po návrate z nemocničnej liečby a chronicky chorým. Najčastejšie úkony sú pichanie injekcií, meranie krvného tlaku, preväzy a individuálna rehabilitácia. Vykonáva ju kvalifikovaná zdravotná sestra. Starostlivosť sa prevádza len na základe pokynu obvodného lekára. Služby ADOSu sa okrem prostredia, kde sú vykonávané, ničím nelíšia od služieb v zdravotných zariadeniach.

3.9 Organizácie na území mesta Nová Dubnica v sociálnej oblasti:

Jednota dôchodcov na Slovensku je občianske združenie, ktoré vzniklo v roku 1990 z iniciatívy slovenských dôchodcov. Združuje občanov staršieho veku – dôchodcov – bez rozdielu národnosti, politickej príslušnosti, náboženstva a sociálneho pôvodu. Medzi jej hlavné úlohy a ciele je pomoc pri príprave občanov na prácu a život v dôchodkovom veku, ochrana ich práv a presadzovanie oprávnených požiadaviek v ich prospech. Uvedené základné ciele presadzuje v spolupráci so zákonodarnými orgánmi, výkonnými orgánmi štátnej správy a samosprávy, s odborovými organizáciami, politickými stranami a ďalšími občianskymi združeniami. Poskytuje svojim členom sociálnu, zdravotnú a právno-poradenskú pomoc v rámci svojich možností. Pomáha pri realizácii systému celoživotného vzdelávania a rozvíja kultúrno-spoločenské aktivity v jednotlivých formách. Veľkú pozornosť venuje dobrovoľníckej činnosti v spolupráci s obcami a mestami. Podľa potreby organizuje semináre, konferencie a odborné kurzy v sociálnej a zdravotnej oblasti. Vydáva štvrťročne časopis Tretí vek a občasne časopis Informátor, v ktorom uverejňuje rôzne metodické pokyny a správy pre naše organizácie. JDS vyvíja tiež medzinárodné aktivity. Je členom EURAG (Medzinárodnej organizácie seniorov Európy), úzke kontakty má s dôchodcami v Česku, Maďarsku a Rakúsku.

Jednota dôchodcov na Slovensku, Nová Dubnica – združenie na Novej Dubnici eviduje 183 členov so zameraním na činnosti z rôznych oblastí – pracovné schôdze, vzdelávacie aktivity (práca s počítačom), zábavné a oddychové podujatia (grilovanie), záujmová činnosť a športovo-zdravotné aktivity (pravidelné návštevy termálnych kúpalísk). Členovia sa pravidelne stretávajú v kultúrnej besede.

Jednota dôchodcov na Slovensku, Kolačín – združenie na Novej Dubnici eviduje 46 členov zo zameraním na činnosti z rôznych oblastí – pracovné schôdze, vzdelávacie aktivity (práca s počítačom), zábavné a oddychové podujatia (grilovanie), záujmová činnosť a športovo-zdravotné aktivity (pravidelné návštevy termálnych kúpalísk).

Združenie klubu dôchodcov Nová Dubnica – svoju činnosť prevádzkuje s 220 členmi, ktorí sa schádzajú 5-krát v týždni. Práca klubu spočíva v organizovaní spoločenských a kultúrnych stretnutí, rehabilitačných a poznávacích zájazdov. Členovia klubu sa pravidelne stretávajú so svojimi priateľmi a v spoločných besedách si navzájom vymieňajú svoje skúsenosti. Okrem vzájomných rozhovorov trávia čas spoločenskými hrami, sledovaním televízie, čítaním časopisov a pod. K najvýznamnejším tradičným udalostiam konajúcim sa počas roka patria stretnutie k príležitosti MDŽ, posedenie pri príležitosti 1.mája, Katarínske posedenie, Vianočné stretnutie a pod.

Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím – je dobrovoľnou, neziskovou organizáciou, ktorá združuje ľudí s mentálnym postihnutím, ich rodičov a priateľov, odborníkov a tých, ktorí majú záujem a chcú pomôcť riešiť ich problémy. Vznikla v roku 1989 s cieľom pomáhať vytvoriť vhodné životné podmienky postihnutým, zlepšiť ich život, organizovať a zmysluplne plánovať ich voľný čas. Aktivity združenia spočívajú v poskytovaní sociálneho poradenstva, organizovaní výletov a rekondičných pobytov a poriadaní spoločenských stretnutí a kultúrnych akcií počas celého roka. Všetky spomenuté akcie združenie realizuje za účelom integrácie mentálne postihnutých ľudí do spoločnosti.

Slovenský zväz zdravotne postihnutých Nová Dubnica - je dobrovoľným občianskym združením zdravotne postihnutých občanov, ktoré začalo svoju činnosť v roku 1963 s 26 členmi, ktorých počet sa postupne rozrástol na dnešných 150. Organizáciu netvorí len mobilní členovia, ale počas celého roka navštevuje aj svojich členov pripútaných na lôžko. Hlavným cieľom organizácie je chrániť a presadzovať záujmy zdravotne postihnutých ľudí. Svoje aktivity preto zameriava na vytváranie vhodných pracovných, spoločenských a kultúrnych podmienok života zdravotne postihnutých občanov. Každý rok sú pre členov organizované zájazdy, návštevy zaujímavých destinácií po celom Slovensku, prednášky, koncerty, výstavy a zdravotné rekreácie.

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska – je občianskym združením, ktoré združuje zrakovo postihnuté deti a dospelých, ich rodičov a priateľov. Základná organizácia má sídlo v Dubnici nad Váhom, ale pôsobí v celom Ilavskom okrese, resp. členská základňa presahuje jeho hranice. Cieľom je ukazovať, učiť a pomáhať nevidiacim a slabozrakým ľuďom prekonávať dôsledky ich postihnutia, vytvárať podmienky pre ich vlastnú účasť na riešení svojich problémov a budovať vzťahy s verejnosťou vedúce k ich plnému začleneniu do spoločnosti. Činnosť organizácie spočíva v sociálno-právnom poradenstve, sociálnej rehabilitácii, organizovaní kultúrnych a spoločenských akcií pre deti aj dospelých a pod.

Slovenský zväz sluchovo postihnutých - je dobrovoľné občianske združenie humanitného a charitatívneho zamerania združujúce občanov so sluchovým postihnutím, rodičov a priateľov detí a mládeže so sluchovým postihnutím a ich priaznivcov. Okrem troch základných skupín občanov, ktorí sú členmi SZSP – nepočujúci, nedoslýchaví, deti a mládež so sluchovým postihnutím – zväz združuje aj odborníkov, pracujúcich v tejto oblasti. Z hľadiska pôsobenia SZSP Nová Dubnica je najdôležitejším cieľom odstraňovanie komunikačných a informačných bariér. Tento cieľ dosahuje

združenie organizovaním rehabilitačných pobytov a poriadanim spoločenských a kultúrnych aktivít

Klub Venuša Nová Dubnica – činnosť klubu začala v roku 2005. Klub má v súčasnosti 16 členov, má vypracované ročné plány činnosti a aktivity sú zamerané na poskytovanie psychickej podpory onkologickým pacientom pri návrate do bežných životných podmienok po absolvovaní liečby. Stretávajú sa raz mesačne a ich cieľom je realizácia naplánovaných aktivít, absolvujú prednášky odborníkov s rôznym zameraním, poznávacie zájazdy, kultúrno-spoločenské aktivity, športové podujatia a prechádzky do prírody.

Farská charita Nová Dubnica – patrí pod Farský úrad v Novej Dubnici a metodicky je riadená Diecéznou charitou Žilina, funguje na princípe dobrovoľníctva. Tvorí ju 16 stálych dobrovoľníkov a podľa potreby sa zapájajú aj príležitostní dobrovoľníci. Stretávajú sa podľa potreby. Poskytuje pomoc ako bezplatné sociálne a jednoduché právne poradenstvo rodinám, starým, chorým, osamelo žijúcim, osobám v sociálnej a materiálnej núdzi. Snaží sa podľa svojich možností pomáhať ľuďom v núdzi aj finančne alebo materiálne. Práca farskej charity je veľmi dôležitá, pretože charitní dobrovoľníci reagujú na aktuálne problémy v meste a pomáhajú ľuďom vo svojom bezprostrednom okolí.

Únia žien Nová Dubnica – je dobrovoľná organizácia, ktorá je nástupníčkou organizáciou Slovenského zväzu žien. Jej úlohou je aktivizovať ženy k spoluúčasti na verejnom živote v mestách a obciach. V súčasnosti má ZO ÚŽS v Novej Dubnici 50 členiek. Výbor sa schádza prvý a tretí utorok v mesiaci a pripravuje pre svoje členky rôzne spoločenské, kultúrne a športové akcie, zdravotné prednášky, relaxačné pobyty a pod..

Občania mesta sú tiež členmi nasledovných spoločenských a záujmových organizácií, ktoré nesídli na území mesta:

- Slovenský zväz sluchovo postihnutých Dubnica nad Váhom
- Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, ZO Dubnica nad Váhom
- Svojpomocný klub stomikov – ILCO Ilava

4. Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb

4.1 Rozšírenie sociálnych služieb

Z demografického vývoja počtu obyvateľov nášho mesta a štatistických ukazovateľov vyplýva, že v prípade pokračovania tohto vývoja bude priemerný vek trvalo bývajúcich občanov stúpať a na sociálne a zdravotnícke služby budú požiadavky vzrastať. Na základe dostupných štatistických zistení máme už 27 % občanov starších nad 60 rokov a títo budú v dohľadnej dobe potrebovať nejaký druh sociálnej služby.

Podľa údajov o demografickom vývoji a demografických prognóz bude proces starnutia obyvateľstva ďalej pokračovať.

Starnutie populácie a zvyšujúci sa počet seniorov bude vytvárať zvýšený dopyt po službách pre túto cieľovú skupinu. V nasledujúcich rokoch bude potrebné zvýšiť rozsah služieb a kapacitu zariadení poskytujúcich sociálne služby pre seniorov.

Trendom je budovanie zariadení poskytujúcich komplexné služby pre seniorov, t.j. služby v rodinnom prostredí aj v sociálnom zariadení, s cieľom udržiavať aktívny prístup seniorov k životu. Záujem zo strany dôchodcov je o 1-izb. garsónky s vyšším štandardom služieb v porovnaní so štandardom v zariadeniach pre seniorov, ich výstavba a prevádzka patrí medzi finančne najnáročnejšie projekty, ide však o zaujímavú činnosť z hľadiska podnikania.

Návrh na realizáciu:

Navrhujeme pre seniorov nášho mesta komplexné sociálne služby a to rozšírením sociálnych služieb o služby, ktoré sú potrebné pri zvyšovaní sa veku obyvateľov nášho mesta a chýbajú v štruktúre sociálnych služieb:

- **Zariadenie pre seniorov** – vybudovanie zariadenia pre seniorov.
- **Zariadenie opatrovateľskej služby** – sociálna služba bude poskytovaná na určitý čas plnoletej fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby.
V zariadení opatrovateľskej služby sa:
  - a) poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva
  - b) utvárajú podmienky na úschovu cenných vecí.V tomto zariadení sa zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť.
- **Špecializované zariadenie** - sociálnu službu odporúčame z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu a bol by to plynulý prechod zo zariadenia pre seniorov do špecializovaného zariadenia v rámci jedného zariadenia.
V tomto zariadení sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, jej stupeň odkázanosti je najmenej V. podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, skleróza multiplex, schizofrénia, demencie rôzneho typu.

V špecializovanom zariadení sa:

- a) poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, stravovanie, ubytovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie
  - b) zabezpečuje pracovná terapia, záujmová činnosť
  - c) utvárajú podmienky na vzdelávanie a úschovu cenných vecí.
- V tomto zariadení sa zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť.

4.2 Popis a analýza potrieb seniorov

- a) Sebestační seniori sú najmä seniori vo veku od 62 – 70 rokov, ktorí sú schopní žiť plnohodnotný život a zapájať sa aktívne do diania komunity formou klubovej činnosti, svojpomoci a dobrovoľníctva. Pre kvalitu života tejto skupiny seniorov je vhodné vytvárať rôzne aktivity prostredníctvom klubovej činnosti a zároveň ju iniciovať k dobrovoľníctvu v komunitných centrách a farských charitách.
- b) Osamelí seniori sú seniori žijúci sami v domácnosti bez väčších kontaktov so spoločenským prostredím, čím sú ohrození exklúziou. Sem patria slobodní seniori, ovdovelí seniori, bezdetní seniori, seniori, ktorých deti nežijú v meste alebo z rôznych dôvodov nemajú stály kontakt s deťmi alebo príbuznými. Túto skupinu seniorov je potrebné vyhľadávať v komunite prostredníctvom svojpomocného vyhľadávania cez komunitné centrá a farské charity, snažiť sa ich motivovať k činnosti, a pokiaľ im zdravie dovoľuje, zapájať ich do aktivít prvej skupiny. Osamelí seniori so zdravotným obmedzením potrebujú zvlášť silnú podporu komunity formou svojpomoci, dobrovoľníctva a opatrovateľskej služby, lebo inak hrozí dlhodobé umiestenie v zariadeniach sociálnych služieb.
- c) Seniori v hmotnej a sociálnej núdzi - základnou formou pomoci je pre nich sociálne poradenstvo a možnosti pomoci prostredníctvom charitatívnych organizácií.
- d) Seniori potrebujúci sociálnu službu sú seniori, ktorým sa v dôsledku zhoršenia zdravotného stavu znížila kvalita života a pomoc formou dobrovoľníckej práce v domácnosti je pre nich už nepostačujúca. Udržať určitú mieru kvality života je možné v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby rozšírením na 24 hod., ktoré by zaisťovalo viacero opatrovateľiek, prípadne kombináciou opatrovateľskej služby a dobrovoľníckou činnosťou. Senior by mal byť umiestený do zariadení sociálnych služieb až vtedy, keď jeho zdravotný stav mu nedovoľuje žiť v domácnosti.

4.2.1 Princípy, priority a ciele rozvoja sociálnych služieb pre seniorov

- a) *Princípy sociálnej pomoci seniorom :*
  - Inklúzia – každý človek má právo žiť v miestnej komunite. Systém sociálnej pomoci seniorov má garantovať podmienky pre čo najdlhší a plnohodnotný život človeka vo svojej domácnosti.
  - Princíp subsidiarity – pomoc má prichádzať seniorom postupne od príbuzných, priateľov, susedov, dobrovoľníkov a až potom od profesionálnych zamestnancov opatrovateľskej služby, príp. po umiestnenie v zariadeniach sociálnych služieb.
  - Spolupráca a partnerstvo medzi poskytovateľmi sociálnej pomoci na úrovni mesta.

b) *Priority rozvoja sociálnych služieb pre seniorov:*

- čo najdlhšia udržateľnosť psychickej, fyzickej a sociálnej kvality života seniorov v domácom prostredí
- rozvoj terénnej opatrovateľskej služby
- posilňovanie svojpomoci a dobrovoľníctva v meste.

c) *Dlhodobý cieľ:*

- posilňovanie svojpomoci a dobrovoľníctva v meste
- poskytovanie kvalitných sociálnych služieb v meste Nová Dubnica v intenciách štandardov pre jednotlivé typy sociálnych služieb.

d) *Krátkodobé ciele rozvoja sociálnych služieb pre seniorov:*

- zvyšovať informovanosť seniorov a rodinných príslušníkov o sociálnych službách,
- podporovať dobrovoľníctvo a svojpomoc
- rozšíriť a skvalitniť sociálne služby pre seniorov v meste Nová Dubnica.

V meste sa nachádzajú viaceré záujmové a spoločenské organizácie, ktoré sú zamerané pre seniorov.

Z hľadiska počtu sa jedná o najväčšiu skupinu obyvateľov a zároveň aj najviac rastúcu. Početnosť tejto skupiny narastá ako dôsledok výrazného predlžovania veku života na Slovensku a to aj napriek legislatívnym zmenám postupného zvyšovania dôchodkového veku.

Návrh na realizáciu:

V rámci lepšieho zapojenia seniorov do moderného života navrhujeme realizovať raz za dva roky dvojtyždňový kurz počítačovej gramotnosti pre seniorov mesta.

4.3 Rodina, deti a mládež v ohrození

Ohrozenou skupinou sú najmä:

- deti a mládež v krízovej situácii,
- osamelí rodičia s deťmi v krízovej situácii,
- mladé rodiny s deťmi a nízkymi rodinnými príjmami.

V Novej Dubnici nie sú k dispozícii zariadenia sociálnych služieb na podporu rodiny s deťmi (zariadenie núdzového bývania, služba včasnej intervencie, zariadenie dočasnej starostlivosti o deti), ani zariadenia na výkon sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (detský domov). Mesto má pre rodinu a deti v ohrození k dispozícii krízový byt na Trenčianskej ulici.

Situáciu mladých rodín s malými deťmi komplikuje nedostatok cenovo prístupných bytov a vysoké výdavky na zabezpečenie výchovy a starostlivosti o deti. Systém náhradnej starostlivosti o deti a obnova pôvodného rodinného prostredia je potrebné rozšíriť a podporovať. Zo strany občanov nie je zatiaľ o tieto služby záujem.

Návrh na realizáciu:

Ďalšou významnou oblasťou v poskytovaní komplexnej starostlivosti o najmenšie deti a ich rodičov je zriadenie ďalšej triedy v Materskej škole, P. Jilemnického 12/5, Nová Dubnica:

- **Trieda pre deti od 2 rokov do 2,5 roka – bude poskytovať komplexnú starostlivosť o deti vo veku od 2 rokov do 2,5 roka a bude napomáhať rodičom pri ich návrate do pracovného procesu.**

4.4 Občania v núdzi a neprispôsobiví

Nadalej udržať a podporovať všetky tri chránené dielne, ktoré pomáhajú ľuďom v hmotnej núdzi zaradiť sa do pracovného života.

Občania bez prístrešia (ľudia bez domova) sú väčšinou občania prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, dlhodobozamestnaní, občania neprispôsobiví (občania so sociálne patologickým správaním), občania so závislosťami. Jedná sa o skupinu občanov, ktorej počet sa odhaduje približne na 15 občanov s postupným nárastom ich počtu.

Veľkým problémom je včasné podchytenie vzniku a prevencie bezdomovectva. Občania, ktorí majú vedomosť o vznikajúcom bezdomovectve neriešia vzniknutú situáciu buď z dôvodu, že problém nedokážu zadefinovať alebo z dôvodu, že nemajú vedomosť na koho sa majú s problémom obrátiť. S prevenciou je úzko spojená aj bytová otázka, keď sa v živote občan ocitá bez príjmu s čím je spojená platobná neschopnosť úhrad zabezpečujúcich bývanie.

Ďalším problémom sú chýbajúce aktivity pre ľudí bez domova, ktoré by udržali ich pracovné návyky a zručnosti a tiež by zabezpečili ich pravidelný príjem, na základe ktorého by si dokázali sami zabezpečiť svoje sociálne a bytové potreby.

Návrh na realizáciu:

- Aj napriek tomu, že nocľaháreň pre ľudí bez domova je otvorená v čase od decembra do marca nasledujúceho roka a od apríla do novembra majú ľudia bez domova možnosť okúpať sa a vyprať si oblečenie, je veľmi potrebné a nutné čo v najkratšom čase vybudovať trvalé ubytovanie pre ľudí bez domova a tým zabezpečiť ich pomoc pri začleňovaní sa do bežného života.***
- Zrealizovať jedenkrát ročne prednášky pre ľudí bez domova:***
  - ***dávok v hmotnej núdzi***
  - ***vybavenia invalidného alebo starobného dôchodku***
  - ***neuzatvárania zmlúv – biele kone.***

5. Analýza demografických údajov a sociálnej situácie

5.1 Lokalizácia

Mesto Nová Dubnica leží približne na 49° s.z.š a 18° v.z.d. Nachádza sa na západnom Slovensku v severozápadnej časti Trenčianskeho kraja, v južnej časti okresu Ilava. Mesto leží na strednom Považí v Ilavskej kotline.

Mesto Nová Dubnica je územno-správnym celkom, ktorý tvoria dve priestorovo oddelené časti – Nová Dubnica a miestna časť Veľký a Malý Kolačín. Medzi týmito časťami sa nachádza cca 800 m široké nezastavané územie obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy, cez ktoré vedie miestna komunikácia spájajúca obidve časti. Mesto Nová Dubnica je tvorené katastrálnym územím Novej Dubnice, Veľkého Kolačina a Malého Kolačina.

5.2 História a súčasnosť

V roku 1951 sa začala výstavba Novej Dubnice podľa projekčného návrhu vypracovaného umeleckým ateliérom architekta Jiřího Krohu. Táto architektúra dodnes vytvára jedinečný vzhľad a udáva štýl mesta Nová Dubnica. Prvých obyvateľov získala Nová Dubnica v zime v roku 1953. Nasťahovali sa do prvej postavenej budovy – domova mladých, tzv. slobodárne. V r. 1954 bolo otvorené zdravotné stredisko a začala fungovať pravidelná medzimestská autobusová doprava. Na r. 1955 sa datuje začiatok budovania elektrického osvetlenia v Novej Dubnici a zriadenie prvého poštového úradu. V r. 1956 bola otvorená prvá materská škola, prvá základná škola a Kino Mier na premietanie filmov, tanečné zábavy, schôdze, verejné oslavy, divadelné predstavenia. Vznikla Osvetová beseda ako orgán riadiaci kultúrno-politickú prácu v meste (s knižnicou, čítárňou, výučbou cudzích jazykov, záujmovými krúžkami). V r. 1960 bola premenovaná na Mestský dom osvetly. Postupne vznikla Telovýchovná jednota Tatran, kde sa hral futbal, hádzaná, volejbal, gymnastika, stolný tenis.

Rástol počet nových domov, pribúdali noví obyvatelia a od 01. 06. 1957 sa sídlisko stalo samostatnou obcou s názvom Nová Dubnica. Obec sa ďalej rozvíjala a tak od 08. 06. 1960 bol Novej Dubnici priznaný štatút mesta. Od roku 1970 sa mesto postupne rozrástlo o štvrt' „Miklovky“, v ktorej vyrástlo takmer sedemsto rodinných domov formou individuálnej bytovej výstavby. Vidiecky typ bývania poskytuje aj mestská časť Kolačín, ktorá bola v roku 1971 pripojená k Novej Dubnici, kde obyvatelia bývajú v individuálnej bytovej výstavbe. Medzi sídelnými časťami Nová Dubnica a m. č. Kolačín sa nachádza asi 1 km široké nezastavené územie, cez ktoré vedie cesta spájajúca oba sídelné celky.

Vznik mesta Nová Dubnica je úzko spätý s výstavbou a rozvojom strojárskych závodov v Dubnici nad Váhom. S rastúcim vývojom týchto podnikov sa zvyšoval aj počet ich zamestnancov. Vtedajšie ubytovacie kapacity nestačili, preto sa začalo v blízkosti mesta Dubnice nad Váhom stavať sídlisko, ktoré vyrástlo prakticky „na zelenej lúke“.

Mesto Nová Dubnica malo byť pôvodne iba sídliskom neďalekého mesta Dubnica nad Váhom. Prudký rozvoj priemyselnej výroby a pracovných miest v šesťdesiatych rokoch 20. storočia však z neho vytvoril samostatné prosperujúce mesto poskytujúce príjemné pokojné bývanie s komplexnými a centralizovanými službami.

Centrum mesta Nová Dubnica tvorí Mierové námestie s obytnými domami a pod podlúbiami sú umiestnené obchody a reštauračné zariadenia. Námestie poskytuje príjemný oddych svojimi

parčíkmi s lavičkami a fontánami a jeho priestrannosť sa využíva na usporiadanie rôznych spoločenských, kultúrnych a športových podujatí.

Dominantou mesta je kino Panorex, situované neďaleko centra mesta, ktoré poskytuje priestory na kultúrno–spoločenské akcie a stretnutia. V oblasti kultúry treba spomenúť aj zrekonštruovanú kultúrnu besedu, kde sa stretávajú všetky záujmové a spoločenské organizácie a konajú sa rôzne kultúrne akcie. Ďalej treba spomenúť Mestskú knižnicu, sídliacu na Mierovom námestí, ktorá poskytuje knižničné služby miestnym obyvateľom mesta i blízkeho okolia. Návštevníkom ponúka ubytovanie, stravu a mnohé ďalšie služby hotel Dynamic a hotel Alfa.

Veriacim občanom slúži rímskokatolícky kostol sv. Jozefa – robotníka, ktorého základný kameň posvätil pápež Ján Pavol II. Veľké množstvo aktivít zameraných na mládež je k dispozícii v saleziánskom stredisku a pod farnosť patria štyri spoločenstvá – Čenakolo, Františkán, Eliáš a Rodiny. Od roku 2011 sa schádzajú veriaci z m. č. Kolačín v Kostole Nanebovzatia Panny Mária. Ekumenické vzťahy v meste od roku 2004 dokladuje existencia Cirkevného zboru evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku v Košeci. V roku 2007 sa začala výstavba vlastného kostola v Novej Dubnici, ktorý sa vybuďoval v priebehu šiestich rokov a 14. 10. 2012 ho slávnostne posvätil biskup Slavomír Sabol.

Mesto je zriaďovateľom zariadenia pre seniorov, ktoré zabezpečuje ubytovanie svojim stálym klientom a stravovanie aj seniorom mesta. V meste sídli mestský úrad a mestská polícia. Zdravotné služby zabezpečuje Mestské zdravotné stredisko a tri lekárne. Mladší i starší obyvatelia mesta trávajú voľný čas v záhradkárskych osadách, ktorých je v meste osem. Športovci využívajú futbalové ihrisko, atletickú dráhu, tenisové kurty, športovú halu a športové kluby, ktoré navštevuje hlavne mládež. Oblasť finančníctva zabezpečujú Všeobecná úverová banka a.s., Slovenská sporiteľňa a.s. a Poštové služby občanom poskytuje slovenská pošta spolu s poštovou bankou. Dovolanky a zájazdy ponúkajú obyvateľom 2 cestovné kancelárie.

Mesto Nová Dubnica patrí k regionálnemu centru Trenčianskeho samosprávneho kraja spádovej oblasti regionálneho centra Trenčín. V tomto regióne je pomerne vysoká tvorba hrubého domáceho produktu (ďalej HDP) na obyvateľa a pomerne nízka miera nezamestnanosti. Región patrí medzi rozvinuté kraje s pomerne širokou škálou rôznych druhov priemyslu, v meste Nová Dubnica predovšetkým elektrotechnického a služieb.

V meste sa udomácnil elektrotechnický priemysel, keď sa od roku 1969 začal budovať Elektrotechnický výskumný ústav, ktorý sa neskôr v procese transformácie v roku 1991 transformoval na Elektrotechnický výskumný a projektový ústav (EVPÚ). Týmto krokom sa mesto Nová Dubnica stalo centrom elektrotechnického priemyslu. Postupne v meste otvorili v r. 1995 svoje pobočky firmy Q-NOVA a LEONI SLOVAKIA. V r. 1999 bola odovzdaná do užívania nová budova štátnej skúšobne, ktorej investorom bol EVPÚ, a.s. V súčasnej dobe je najväčším zamestnávateľom Enics Slovakia s.r.o. zaoberajúca sa elektronickými službami a NEWAYS SLOVAKIA, a.s., ktorá sa zaoberá osádzaním dosiek plošných spojov, montážou káblov, káblových zväzkov a elektro-rozvodných skriň.

Poloha mesta ležiaceho uprostred priemyselnej oblasti tiahnucej sa pozdĺž rieky Váh a blízko diaľnice Bratislava – Žilina – Košice, je pre investorov veľmi atraktívna a preto sa v roku 2013 začalo s budovaním Priemyselnej zóny Hliny.

Najsilnejšie zastúpenými priemyselnými odvetvami v meste Nová Dubnica sú dnes elektrotechnika a strojárstvo.

5.3 Demografický vývoj

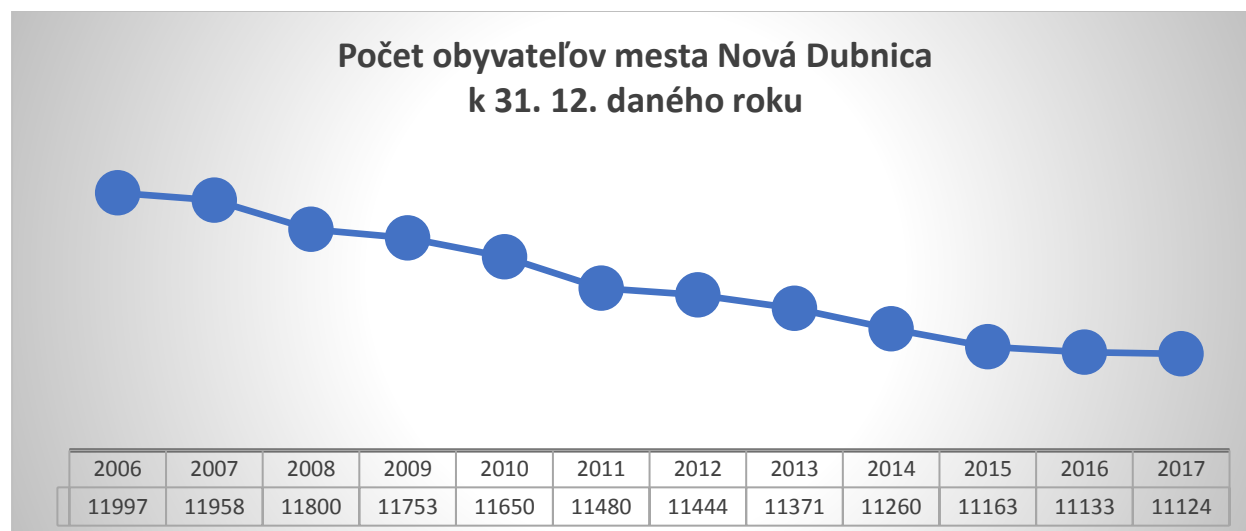
Po roku 1980 začal počet obyvateľov stagnovať a od roku 1991 do roku 2001 poklesol o 2,5 %. Za roky 2001 – 2011 počet obyvateľov Novej Dubnice klesol takmer o tisíc obyvateľov. Počet obyvateľov mesta neustále klesá, nakoľko sa zvyšuje priemerný vek obyvateľov mesta.

Vývoj počtu obyvateľov v rokoch SODB¹

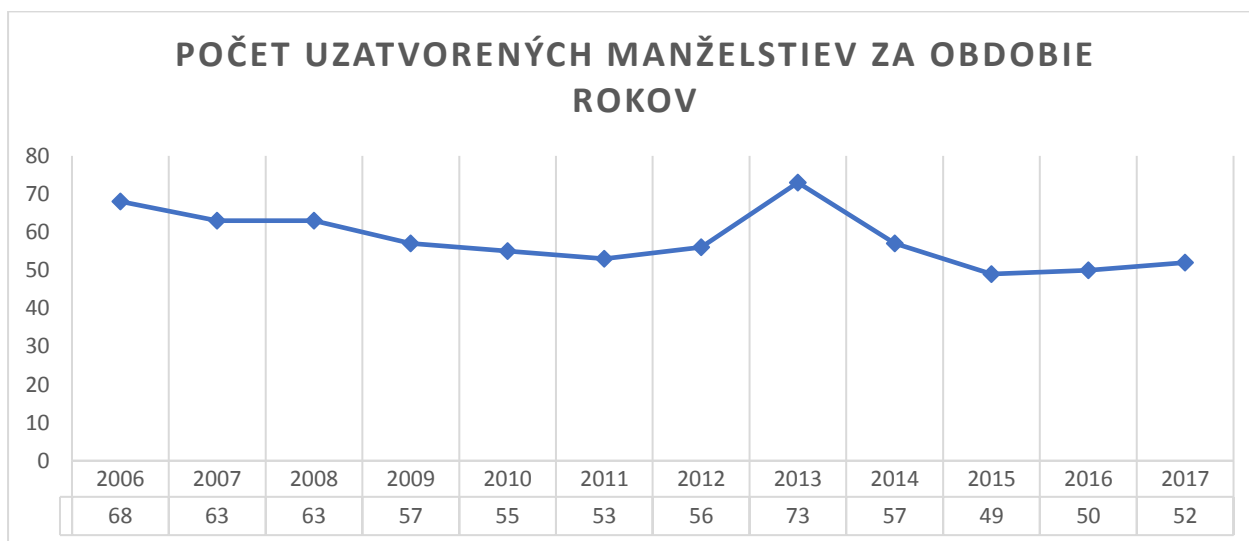
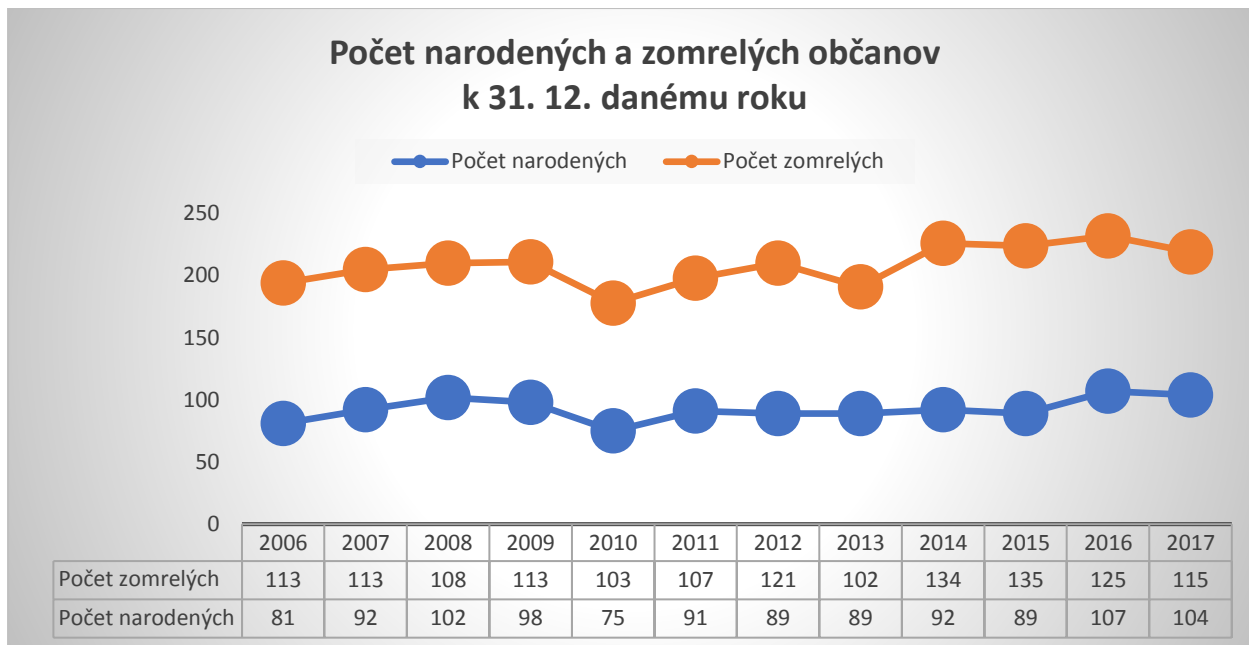
Územie	Počet obyvateľov						
	SODB 1950	SODB 1961	SODB 1970	SODB 1980	SODB 1991	SODB 2001	SODB 2011
Slovenská republika	3 485 530	4 174 046	4 537 290	4 991 168	5 274 335	5 379 455	5 397 036
Okres Ilava	nezistené*	nezistené*	47 353	53 879	61 047	62 042	60 578
Nová Dubnica	126	293	10 906	12 488	12 588	12 271	11 466

Zdroj: Štatistický úrad SR, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 1950, 1961, 1970, 1980, 1991, 2001, 2011

Od roku 2007 do roku 2015 v absolútnom vyjadrení klesá počet obyvateľov mesta Nová Dubnica. V tomto období nebol ani raz zaznamenaný prírastok počtu obyvateľov. Počet narodených ani v jednom roku nepresiahol počet zomrelých. Negatívnejší vplyv ako prirodzená výmena má na vývoj počtu obyvateľov migrácia – teda sťahovanie. Ani raz nebol zaznamenaný medziročný prírastok počtu obyvateľov v dôsledku migrácie.

6. Určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb

Na dosiahnutie tohto cieľa využívať koordinovaný postup všetkých poskytovateľov sociálnych služieb v obci, s efektívnym využitím ich súčasných personálnych a finančných kapacít a so zameraním sa na získanie všetkých dostupných finančných zdrojov, vrátane prehodnotenia priorít obecného rozpočtu smerom k navýšeniu v oblasti sociálnych služieb.

Priorita č. 1 - zariadenie pre seniorov

- *vypracovať projektovú dokumentáciu pre stavebné povolanie na:*
  - a) *vybudovanie nového zariadenia pre seniorov*
T: 2022
  - b) *zariadenie opatrovateľskej služby*
T: 2023
  - c) *špecializované zariadenia*
T: 2024.

Priorita č. 2 – opatrovateľská služba

- *zabezpečiť sociálnu službu pre obyvateľov mesta so zreteľom na ich zotrvanie v domácom prostredí*
- *navýšiť počet opatrovateľiek*
- *zabezpečiť vozidlo na distribúciu stravy – obedov*
T: 2018 – 2019.

Priorita č. 3 – seniori mesta

- *zabezpečiť možnosti spoločného stravovania*
- *zabezpečiť finančnú podporu stravovania*
- *realizovať dvojtyždňový kurz počítačovej gramotnosti raz za dva roky*
- *zabezpečiť aktívne, kultúrne a športové vyžitie seniorov.*

Priorita č. 4 – občania v núdzi a neprispôsobiví

- *prevádzkovať nocľaháreň*
- *zabezpečiť potravinovú pomoc*
- *začleniť spoločensky neprispôsobivé osoby do spoločenského života*
- *spolupracovať s ÚPSVaR pri hľadaní zamestnania - pracovné návyky.*

Priorita č. 5 – rodina, deti a mládež

- *rozšíriť počet tried v materskej škole*
T: 2019 – 2020
- *zabezpečiť potravinovú pomoc*
- *vykonávať kontroly v reštauračných zariadeniach na alkohol*
T: 3x ročne
- *podporovať výstavbu nájomných bytov.*

7. Časový plán realizácie komunitného plánu

V zmysle spracovaného materiálu, potrieb výstavby, prípadne rekonštrukcie objektov pre zabezpečenie uvedených sociálnych potrieb občanov navrhujeme nasledovné:

1. Rozšírenie Zariadenia pre seniorov Nová Dubnica

- *vypracovať projektovú dokumentáciu pre stavebné povolenie na:*
  - d) *vybudovanie nového zariadenia pre seniorov*
T: 2022
  - e) *zariadenie opatrovateľskej služby*
T: 2023
  - f) *špecializované zariadenia*
T: 2024.

2. Raz za dva roky realizovať dvojtyždňový kurz počítačovej gramotnosti pre seniorov mesta.

Z: technik IT, OSVaŠ

3. Nová trieda v Materskej škole, P. Jilemnického 12/5, Nová Dubnica.

T: 2019 - 2020

4. Vybudovanie trvalého ubytovania pre ľudí bez domova

T: 2022

5. Zrealizovať jedenkrát ročne prednášky pre ľudí bez domova:

- *dávok v hmotnej núdzi*
- *vybavenia invalidného alebo starobného dôchodku*
- *neuzatvárania zmlúv – biele kone*

T: jedenkrát ročne

Z: OSVaŠ

8. Spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu

Komunitné plánovanie (KP) ako proces spracovaním a odovzdaním dokumentu ani zďaleka nekončí. Je to zavŕšenie len jednej jeho etapy. V priebehu realizácie je rovnako nevyhnutné sledovať, vyhodnocovať časový plán realizácie, implementovať do komunitného plánu vývojové zmeny (legislatívne a ekonomické), ktoré v priebehu plánovania neboli známe, ale ktoré sa reálne uskutočnili a urýchlene na ne reagovať tak, aby samotné KP nebolo ohrozené.

Úspech navrhovaného KP bude do značnej miery v realizačnej fáze závislý na organizačnom a riadiacom zabezpečení komunitného plánovania, z čoho vyplýva, že ďalej bude potrebné:

- každoročne spracovať správu o plnení KP a predkladať ju sociálno-zdravotno-bytovej komisii MsZ
- flexibilne voliť a používať nástroje umožňujúce prípadné zmeny v pôvodnom KP (ak to bude nevyhnutné alebo výhodné).

Dôležitým a nezanedbateľným výsledkom využitia uvedených nástrojov a vytvorených vzťahov a kontaktov v procese tvorby KP, v jeho realizačnej fáze (popri dosiahnutí stanovených cieľov), ale aj pre ďalšiu existenciu komunity mesta bude potrebná predovšetkým:

- zmena postojov a myslenia všetkých, ktorých sa proces KP dotýka (adresáti sociálnych služieb)
- vytvorenie dostatočnej schopnosti prostredia komunity k adaptácií na nové podmienky života a spoločenské vzťahy.

Budúcnosť a ďalšie etapy KP a realizácia cieľov plne preukážu či sa podarilo vytvoriť dokument, ktorý by v sebe zahŕňal spoločenské zadanie komunity, odborné znalosti a aj názory a spätné väzby od užívateľov služieb a obyvateľov mesta pri zohľadnení jeho súčasného i budúceho sociálneho vývoja.

Našou snahou je, aby sa komunitné plánovanie sociálnych služieb stalo trvalou súčasťou plánovacej praxe a prispelo k rozvoju a skvalitneniu života občanov nášho mesta.

9. Podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie komunitného plánu

Významnú úlohu v procese komunitného plánovania zohrávajú najmä miestni obyvatelia. Od nich sa očakáva, že vyjadria svoje požiadavky vo sfére poskytovania sociálnych služieb, a teda aj pri aktualizácii komunitného plánovania.

Účasť pri aktualizácii komunitného plánovania:

- písomné a ústne návrhy občanov
- účasť obyvateľov mesta na verejných zhromaždeniach.

Komunitný plán možno meniť:

- ak sa zmenia priority
- ak sa získajú finančné prostriedky na konkrétne potreby
- budú predložené nové návrhy na poskytovanie sociálnych služieb
- po uplynutí plánovaného obdobia .

10. Záver

Sociálna služba je činnosť poskytovaná ľuďom v nepriaznivej sociálnej situácii, podpora pri sociálnom začleňovaní a ochrane pred sociálnym vylúčením s cieľom umožniť im zapojenie do bežného života v spoločnosti. Práve komunitné plánovanie by malo dať odpoveď na otázky ohľadne potrebných služieb v našej komunite, ako majú byť lokalizované, aké ľudské a finančné zdroje máme k dispozícii?. Určite je prínosom prístup štátu, že vytvára legislatívny rámec na presun kompetencií v danej oblasti. No zároveň je potrebné upozorniť na nedostatočné finančné krytie daného zámeru zo strany štátu. Obec preto musí využívať aj iné zdroje financovania.

Je na samospráve, ako zabezpečí svoje poslanie vytvoriť pre občanov miesto pre dôstojný a plnohodnotný život. Slúži ku cti obyvateľom obce, že sa snažia plniť vytýčené ciele i v čase hospodárskej krízy, keď prostriedky na ďalší rozvoj obce zo štátneho rozpočtu boli značne obmedzené. Predsudky medzi obyvateľmi v obci nie sú také priepastné ako to poznáme v iných obciach. Už len preto si zaslúžia pozornosť a podporu štátnych orgánov na zlepšenie životných podmienok tunajších ľudí.